

Simone Paauw

s.paauw@medischcontact.nl

@medischcontact

NLBeter: 'Links of rechts? Dat vinden wij achterhaald'

Om meer invloed te kunnen uitoefenen op het zorgbeleid richtten vier artsen twee weken geleden de politieke partij NLBeter op. Gaan andere artsen hierop stemmen? En wat vinden ervaren artsen-politici van deze opmerkelijke stap? Medisch Contact hield een peiling.

Ze zijn al langer actief in het maatschappelijk debat en hebben nu ook een politieke partij opgericht. Met NLBeter willen psychiater Esther van Fenema, longarts Wanda de Kanter en cardioloog Janneke Wittekoek meer invloed gaan uitoefenen op het zorgbeleid in Nederland. Samen met psychiater Ronald Mann en hoogleraar transitiekunde Jan Rotmans vormen zij het bestuur van de kersverse partij – die zij liever een ‘beweging’ noemen. Twintig zetels streven ze na bij de komende Kamerverkiezingen in 2021 – al zou vijf ook al mooi zijn, zo licht voorzitter Esther van Fenema toe.

Poll

Maar wat vinden collega-artsen van deze partij? Zullen zij op 17 maart 2021 NLBeter gaan stemmen? Medisch Contact legde het voor in een poll in de digitale nieuwsbrief die – alléén – naar artsen en geneeskundestudenten werd gestuurd (zie *tabel*). 5 procent van de 595 respondenten zegt volmondig ‘ja’ tegen NLBeter. Zou deze poll representatief zijn voor de rest van de stemgerechtigde bevolking, levert dat toch tussen de zeven en acht Kamerzetels op. En dan is er nog een grote groep respondenten, 36 procent, die openstaat voor NLBeter, maar eerst het partijprogramma wil afwachten. Als zij allemaal overstag gaan, zou dat nog eens 54 zetels opleveren. Meer zetels dan enige andere partij op dit moment heeft. Natuurlijk is de MC-poll niet representatief: het stemgedrag van artsen wijkt flink af van de rest van de bevolking. Dat bleek uit een enquête van Medisch Contact kort voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2017.

Andere dan zorgissues

Medisch Contact vroeg in de poll ook naar argumenten om al dan niet te stemmen op NLBeter. Een handjevol respondenten gaf argumenten om op NLBeter te stemmen. Zo schrijft iemand: ‘Ze hebben mijn gunfactor’ en iemand anders: ‘Het lijkt een goede partij als het om gezondheidszorg gaat.’ Opvallend is het aantal respondenten dat zegt (nóg) een one-issuepartij niet

UITSLAG VAN DE POLL VAN MEDISCH CONTACT

Zou u overwegen op de nieuwe partij NLBeter te stemmen bij de volgende Tweede Kamerverkiezing?	595 respondenten
Ja, mijn stem krijgen ze sowieso	5 procent
Ja, maar afhankelijk van hun verkiezingsprogramma	36 procent
Ik heb sterke twijfels	11 procent
Nee, daar stem ik niet op	33 procent
Geen idee, nog nooit van NLBeter gehoord	15 procent

te zien zitten. Dit is ook een van de grootste bezwaren die revalidatiearts Bowine Michel heeft tegen NLBeter. Zij richtte twee jaar geleden de Erfpachtpartij op in Amsterdam, maar stapte al na drie weken – met alle partijgenoten – over naar het CDA. Michel: ‘Op zich ben ik er voorstander van dat mensen uit de zorg – in de breedte – zich gaan bezighouden met de politiek. Er wordt te veel beleid gemaakt door mensen die de zorg helemaal niet kennen, waardoor dit niet aansluit bij de praktijk. Maar ik vrees voor geruzie en gedoe in de partij als het om andere dan zorgissues gaat. Lukt het ze om op punten waar ze minder kennis over hebben één lijn te vinden?’

Volgens de oprichters van NLBeter is het helemaal niet de bedoeling dat de partij zich alleen met de zorg bezighoudt. NLBeter-oprichter Janneke Wittekoek: ‘We gaan ons richten op alle thema’s die betrekking hebben op gezond samenleven. Als je maar lang genoeg doorredeneert heeft bijna alles daarmee te maken. Maar het moet wel geloofwaardig blijven. Ik wil niet onder druk – omdat het vanuit media en publiek van ons wordt verwacht – geforceerd een standpunt moeten innemen over iets waar we eigenlijk geen mening over hebben.’

‘Ze kunnen zich beter aansluiten bij een van de gevestigde partijen’, luidt een ander commentaar van de deelnemers aan de poll. Ook voormalig (huis)arts en voormalig PvdA-Tweede Kamerlid Marith Volp denkt dat het waarschijnlijk makkelijker is om vanuit de bestaande partijen invloed uit te oefenen. ‘Het is heel lastig

om als nieuwkomer een plek te veroveren in de gevestigde Haagse arena. Dat vraagt een lange adem. Als kleine oppositiepartij is het heel lastig invloed uit te oefenen. Ik vond het zelfs ingewikkeld om iets voor elkaar te krijgen vanuit de coalitie, bijvoorbeeld op het rookbeleid.’

Michel sluit zich hierbij aan: ‘Ik denk dat Van Fenema, De Kanter en Wittekoek zichzelf in de vingers snijden met deze partij. Volgens mij overschatten ze hoeveel invloed ze hebben als ze als kleine partij mee gaan doen in Den Haag en hoe snel er dan iets verandert.’

Heel eigen koers

‘Lid worden van een bestaande politieke partij was voor ons nou juist níét aan de orde’, licht Wittekoek toe. Voor mijzelf geldt dat ik met geen van de bestaande politieke partijen genoeg raakvlakken heb. Dan zou ik veel energie steken in een partij, terwijl ik er uiteindelijk maar een paar dingen uithaal. Wij willen juist een heel eigen koers gaan varen. Eigenlijk willen we, meer nog dan een partij, een beweging worden, waarin we veel gebruik gaan maken van directe volksraadpleging. We zullen dan ook geen ledenpartij worden, dat vinden we namelijk niet democratisch genoeg.’

NLBeter heeft nog geen partijprogramma en dat is voor veel deelnemers aan de poll reden om hun oordeel over een eventuele stem nog even op te schorten. Volgens Wittekoek wordt tot volgend voorjaar hard gewerkt aan het programma. Wittekoek: ‘We zitten nu heel erg in de oriëntatiefase. Wat onze standpunten zijn

op allerlei thema’s kan ik nu nog niet zeggen. Daarover gaan we praten met groepen zorgprofessionals – niet alleen met artsen, maar alle disciplines uit de zorg.’

Politieke kleur

In de open reacties op de poll, maar ook elders, zoals op social media, wordt de link gelegd tussen NLBeter-voorzitter Esther van Fenema en de PVV. Haar echtgenoot Olaf Stuger zat vijf jaar lang in het Europees Parlement voor de PVV en in het verleden zei Van Fenema de PVV zelf ook te steunen. Dat wordt haar door sommige deelnemers aan de poll van Medisch Contact niet in dank afgenomen. ‘De flirt met extreemrechtse ideeën stuit mij vreselijk tegen de borst’, reageert iemand op de poll. ‘Fenema is mij politiek gezien veel te rechts’, reageert een ander. Revalidatiearts Michel denkt dat het ingewikkeld is voor de andere NLBeter-leden dat Fenema gelieerd wordt aan de PVV. Michel: ‘Ik denk eigenlijk dat de andere initiatiefnemers daar niet zoveel mee hebben, maar dat de voorzitter dat wél heeft, straalt ook op hen af. Ze beginnen bij voorbaat niet neutraal. Ik ben benieuwd of de partij het overleeft als het over punten als immigratiebeleid zal gaan.’

En wat is dan eigenlijk de politieke kleur die NLBeter kiest? Wittekoek stelt dat die vraag er eigenlijk helemaal niet toe doet. ‘Is het nou zo belangrijk om er meteen een kleur aan te geven? Waarom moeten we ons in een hokje laten proppen, waarom is het van belang of we links of rechts zijn? Ik wil vooral dat we het anders doen! Het gaat om de inhoud en dat mensen – zorgprofessionals én zorggebruikers – zich gehoord en gezien voelen. Links of rechts is achterhaald! Wat mijzelf het meeste ligt, zeg ik niet.’ ■

web

De uitslag van de genoemde MC-enquête over het stemgedrag van artsen (2017) vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.